

Regnskap Norge
post@regnskapnorge.no

Oslo, 28. mai 2021

Deres ref.
Vår ref. 8975-14515/LB

Høringsuttalelse fra NBBL om ny GRFS

Det vises til høringsbrev fra Regnskap Norge av 1.februar.

Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL) er interesseorganisasjonen for 41 boligbyggelag. Disse har 1.135.000 medlemmer og forvalter omlag 570.000 boliger i over 14.700 boligselskap over hele landet. Boligbyggelagene bidro til bygging av cirka 4 000 boliger i 2020.

Boligbyggelagene tilbyr også forretningsførsel for boligselskaper, både borettslag og sameier. Regnskapene i boligselskapene kjennetegnes ved at de i stor grad er likeartede, med relativt få poster. Kundene er styrer i boligselskaper, som i liten grad har økonomisk eller regnskapsfaglig bakgrunn. Kundene er derfor i stor grad avhengig av bistanden fra forretningsfører for å sikre gode økonomirutiner.

Mange boligbyggelag benytter NBBLs standard forretningsførerkontrakt, men gjør individuelle tilpasninger til sine kundeforhold og tjenestetilbud. Andre har utarbeidet egne standarder. NBBL hadde et nært samarbeid med Regnskap Norge ved siste revisjon av standarden for forretningsføreravtalen i 2018.

Boligbyggelagene utfører også en rekke andre tjenester for kundene, ikke bare regnskap. Dette er forvaltning av avtaler om individuell nedbetaling av fellesgjeld, utbetaling av lønn, forretningsførsel for andre selskaper som for eks. tingsrettslige sameier, tekniske tjenester, vedlikeholdstjenester, prosjektledelse osv.

I arbeidet med høringsuttalelsen har NBBL nedsatt et arbeidsutvalg bestående av regnskapsfaglige ledere fra 4 boligbyggelag; Obos, NBBO, Bori og Vestbo. Høringsuttalelsen er utformet i samarbeid med disse.

Arbeidsgruppen er generelt positive til endringene av GRFS, og vurderer mange av forslagene til endring som gode og fornuftige forslag.

Generelle tilbakemeldinger:

Forslaget til ny GRFS viser i større grad enn tidligere til skjønnsutøvelse i kravene som stilles. Arbeidsgruppen antar at man er avhengig av å bruke skjønnsmessige begreper fordi man skal tilpasse til fremtidige forhold, som man ennå ikke kjenner, kanskje særlig knyttet til teknologisk utvikling. På den annen side kan dette gjøre

praktiseringen og kontrollen fra Regnskap Norge mer utfordrende. Begrepet «tilstrekkelig» er for eksempel benyttet hele 27 ganger i utkastet. Det kan være vanskelig å utføre skjønnsutøvelsen uten god veiledning. Selv om man har forståelse for behovet, er arbeidsgruppen bekymret for at kontrollører fra RN vil praktisere dette forskjellig, og at det vil lede til problemer og ulik behandling av regnskapsførerne. Dette kan bety at det blir behov for veiledningsmaterieil fra RN for å sikre at kontrollørene tolker dette på samme måte.

Arbeidsgruppen skulle gjerne sett mer konkret i forslaget om veiledning og/eller regler om tilpasning til moderne teknologi. Moderne teknologi utfordrer og former bransjen og produktene som skal leveres, og er en av de største utfordringene og mulighetene regnskapstjenestene står overfor i tiden fremover.

Boligbyggelagene opplever at fremveksten av ulike digitale tjenester og tilbud utfordrer grensen mellom konsulenttjenester knyttet til digitale løsninger og rollen som autorisert regnskapsfører. Hvor går grensen mellom IT-konsulenten som leverer programvaren som utfører regnskapstjenester og regnskapsføreren? Denne grensen kan bli mer flytende i tiden fremover, og det er viktig å trekke noen tydelige grenser.

Nedenfor vil vi knytte noen kommentarer til enkelte punkter i forslaget.

Til kap. 2 Organisering av virksomheten og taushetsplikt

Arbeidsgruppen er ikke enig i at man fjerner punktet i gjeldende GRFS det det står at man skal vurdere sine samlede forsikringsbehov. Arbeidsgruppen mener at man bør gå enda lenger enn dagens ordlyd i GRFS ved å stille krav i både regnskapsførerlov og tilhørende GRFS om at regnskapsførerselskapet er tilstrekkelig forsikret.

Krav om ansvarsforsikring bør etter arbeidsgruppens vurdering være en del både av GRFS, og av regnskapsloven. Denne typen regel er oppdragende for bransjen og skaper seriøsitet. Et krav om forsikring beskytter kundene, og gir kundene sikkerhet mot alvorlige feil. Forsikringskrav underbygger en praksis som oppfordrer til god kvalitet i arbeidet, og gjør det vanskeligere for useriøse aktører.

NBBL støtter høringsnotatet fra RN som på side 1/8 er tydelige på at endringene blant annet er bygget på behov for «Modernisering og forenkling av god regnskapsførerskikk, herunder tilpasning til nye arbeidsformer, arbeidsdeling med oppdragsgiver, ny teknologi mv.». Imidlertid mener vi dette burde kommet tydeligere frem i standarden bla. for punkt 2.1. Arbeidsgruppen oppfatter at kravet til kvalitetsstyring å åpne for at sikring av kvaliteten på regnskapsoppdragene kan skje på andre måter enn ved å implementere interne rutiner i tradisjonell forstand, herunder ved bruk av automatisering og digitale verktøy. Vi foreslår derfor et tillegg i Pkt 2.1 slik:

«Regnskapsførerforetaket skal ha forsvarlig kvalitetsstyring. Kvalitetsstyringen skal omfatte retningslinjer og rutiner, *herunder beskrivelse av tradisjonelle arbeidsprosesser, automatiserte arbeidsprosesser og digitale verktøy*, for å sikre at foretakets regnskapsoppdrag utføres og dokumenteres i samsvar med lovkrav og god regnskapsføringsskikk. Kvalitetsstyringen skal tilpasses omfanget av og kompleksiteten i virksomheten.»

Til kap. 8 Betalingsoppdrag

Definisjonen av betalingsoppdrag er endret, i punkt 1.2, til «oppdrag hvor regnskapsfører har adgang til å belaste oppdragsgivers bankkonto med utbetalinger». Det er normalt en del av forretningsføreravtalen at boligbyggelaget utfører betalingen for kunden, boligselskapet. Kunden har som regel ikke tilgang til banken, men attesterer på betalingen. Det normalt også et krav i forretningsføreravtalen at

boligselskapet etablerer konto i boligbyggelagets bank. Tidligere var det en omfattende praksis hvor kundene ikke hadde egen bankkonto, men benyttet da en ordning med mellomregningskonto. Noen boligbyggelag ser ut til å ha fortsatt denne praksis, men flertallet har forlatt denne ordningen, og etablert krav om egne konti for boligselskapene. Arbeidsgruppen oppfatter imidlertid at dette fortsatt er et betalingsoppdrag, slik GRFS definerer dette i 1.2 og 8.6. Kunde attesterer, men det er boligbyggelaget som gjennomfører betalingen i betalingsløsningen.

Til kap. 9 Bokføringsoppdrag

Til punkt 9.2 om bokføring av transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner. Arbeidsgruppen erfarer at stadig flere transaksjoner går digitalt, uten andre bilag enn digitale spor. Identifisering skjer gjennom kid og kontonummer og betalingen er del av en løpende avtale. Det er uklart for arbeidsgruppen hvor mye dokumentasjon som trengs for den enkelte transaksjon i et slikt tilfelle. Arbeidsgruppen støtter endringen, men det er forholdsvis vag formulering, hvor det vil kunne oppstå spørsmål om hva som kreves av dokumentasjon. Det er derfor viktig at bransjen finner en god praksis på hvorledes dette skal forstås og håndteres.

Til punkt 9.3 kvalitetssikring av rapporteringsgrunnlag.

Kravet om avstemming i gml GRFS punkt 5.8.3. er endret til *«et mer prinsipielt og fleksibelt krav om at regnskapsfører skal sørge for tilstrekkelig kvalitetssikring av grunnlaget for pliktig regnskapsrapportering og periodisk regnskapsrapportering til oppdragsgiver.»* Hensikten synes å være å åpne for mer moderne og digitale løsninger, uten å gå på bekostning av kvalitet. Her brukes begrepet tilstrekkelig, og det gis noe veiledningstekst, men arbeidsgruppen synes allikevel at det nærmere innholdet i begrepet er utydelig.

Til pkt 12. Oppdragsdokumentasjon

Arbeidsgruppen mener det er positivt at alle dokumentasjonskrav er samlet under pkt 12.

Til kap. 14 Overordnet kontroll på oppdragsnivå

Det fremstår som om punkt 13 gjelder kontrollen av den enkelte medarbeider og at punkt 14 gjelder kontrollen av at rutineene etter punkt 13 følges. Det nærmere forhold og grensen mellom kap. 13 og 14 er noe uklar for arbeidsgruppen. En nærmere beskrivelse av hva punkt 14 innebærer er ønskelig. Hva kreves i praksis, og hvor omfattende må kontrollen være? Grensen er viktig å avklare da en kontroll kan bli både kostnads- og tidkrevende. Hva kommer kontrollører fra Regnskap Norge til å kreve her for å kunne godtgjøre at kontrollen er tilstrekkelig?

Arbeidsgruppen stiller også spørsmål ved det nærmere innholdet av første punkt, *«oppdragsavtalen er à jour»*. For boligbyggelagene vil dette gjelde forretningsføreravtalen. Det er ofte snakk om lange løpende kontraktsforhold, hvor man over tid fornyer kontraktsmalen i takt med endringer i lover og regler. Nye kontrakter vil derfor inngås i nyeste mal, men i løpende kontraktsforhold vil gammel kontrakt gjelde frem til evt. nye vilkår blir avtalt. Dette kan skje med jevne mellomrom, men av og til kan det være strategiske grunner til at man ikke ønsker å reforhandle hele kontrakten på grunn av mindre endringer. Hva innebærer kravet i GRFS på dette punkt? Her kommer også grensesnittet mellom de ulike avdelinger innad i boligbyggelaget tydelig frem. Det kan ofte være ulike enheter som forhandler kontrakten, og som fører regnskapet.

Med vennlig hilsen

Norske Boligbyggelags Landsforbund SA

Line Bjerkek
Advokat